

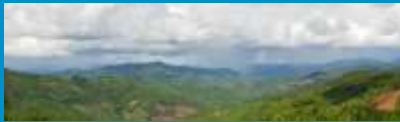
Lồng ghép các nguyên tắc đảm bảo an toàn môi trường – xã hội trong Kế hoạch hành động REDD+ cấp tỉnh

Trường hợp tỉnh Lâm Đồng

Richard Rastall
Cố vấn kỹ thuật
SNV Vietnam

Hà Nội, 09/09/2015

Workshops
Development
Organization

SNV

Connecting People's Capacities

Nội dung trình bày

1. Các hỗ trợ của SNV cho thực hiện REDD+ tại Lâm Đồng

- Dự án "Giảm phát thải từ rừng khu vực Châu Á (LEAF)"
- Dự án "Cung cấp đa lợi ích từ REDD+ khu vực Đông Nam (MB-REDD)"

2. Cách tiếp cận đa lợi ích trong xây dựng hệ thống đảm bảo an toàn MT-XH trong REDD+

3. Lồng ghép các nguyên tắc đảm bảo an toàn MT-XH trong Kế hoạch hành động REDD+ cấp tỉnh tại Lâm Đồng

- Đánh giá và giám sát tác động có sự tham gia (PIAM)
- Tổng quan về quá trình xây dựng Kế hoạch hành động REDD+ tỉnh Lâm Đồng
- Đánh giá tác động môi trường và xã hội
- Các kết quả chính và hạn chế
- Bài học kinh nghiệm

SNV

Connecting People's Capacities

1. Các hỗ trợ của SNV cho REDD+ tại Lâm Đồng

Dự án "Giảm phát thải từ rừng khu vực Châu Á (LEAF)/USAID

- Dự án cấp vùng: Cam-pu-chia, Lào, Malaysia, Papua New Guinea, Thái Lan và Việt Nam (2011-2016)
- 4 hợp phần chính :
  1. Thiết lập mạng lưới và diễn đàn thảo luận cấp vùng
  2. Các chính sách và khuyến khích thị trường cho việc giảm phát thải
  3. Nâng cao, tăng cường năng lực
  4. Nhân rộng các sáng kiến giảm phát thải

SNV chịu trách nhiệm triển khai thực hiện dự án này tại Lào và Việt Nam

SNV

Connecting People's Capacities

1. Các hỗ trợ của SNV cho REDD+ tại Lâm Đồng (tt)

Dự án LEAF tại Lâm Đồng

- Thực hiện cùng TCLN/Bộ NNPTNT, Sở NNPTNT Lâm Đồng và các tổ chức phát triển (UN-REDD).
- Chia sẻ các bài học tốt về giảm phát thải khí nhà kính bền vững trong các lĩnh vực sử dụng đất rừng
- Xây dựng Kế hoạch hành động REDD+ cấp tỉnh (PRAP)
- Tập huấn cho các đối tác về xây dựng đường phát thải cơ sở, đánh giá trữ lượng carbon và xây dựng hướng dẫn tập huấn về Biến đổi khí hậu, chi trả dịch vụ môi trường rừng và REDD+.
- Giảm phát thải thông qua Kế hoạch quản lý rừng bền vững và đánh giá khả thi chứng chỉ rừng

SNV

Connecting People's Capacities

1. Các hỗ trợ của SNV cho REDD+ tại Lâm Đồng (tt)

Cung cấp đa lợi ích từ REDD+ khu vực Đông Nam (MB-REDD)/ BMU-ICI

- Ở cấp quốc gia: Phát triển cách tiếp cận quốc gia về các biện pháp đảm bảo an toàn trong REDD+
- Ở cấp tỉnh: Phối hợp thực hiện cùng Sở NNPTNT tỉnh Lâm Đồng và đối tác quốc tế (UN-REDD) từ năm 2011

- Bổ sung hỗ trợ cho dự án LEAF tại Lâm Đồng
- Lồng ghép đa lợi ích môi trường - xã hội trong kế hoạch hành động REDD+ của Lâm Đồng
- Phát triển và thí điểm cách tiếp cận giám sát tài nguyên rừng (carbon, đa dạng sinh học và văn đề xã hội) có sự tham gia (PFM)

SNV

Connecting People's Capacities

2. Cách tiếp cận đa lợi ích trong xây dựng hệ thống đảm bảo an toàn môi trường - xã hội trong REDD+

Cách tiếp cận đa lợi ích nhằm

- Hạn chế tối đa các rủi ro môi trường - xã hội
- Tối đa hóa các lợi ích. 'bộ ba cốt lõi' (kinh tế, môi trường và xã hội), 'một phương pháp 'không hối tiếc'

3 chiến lược quan trọng để đạt được mục tiêu đa

lợi ích:

1. Tăng cường hệ thống đảm bảo an toàn quốc gia
2. Lồng ghép các mục tiêu đa lợi ích trong các kế hoạch, quy hoạch cấp tỉnh
3. Khuyến khích đạt được các mục tiêu đa lợi ích trong các hoạt động thực thi REDD+ tại cấp dự án/ cấp địa phương

SNV

Connecting People's Capacities

2. Cách tiếp cận đa lợi ích trong xây dựng hệ thống đảm bảo an toàn MT- XH trong REDD+ (tt)

Tiếp cận đa lợi ích trong các quy hoạch cấp tỉnh

- Là cơ hội cho việc thực hiện chương trình REDD+ quốc gia - bao gồm cả những cam kết về đảm bảo an toàn
- 04 cách tiếp cận chính để lồng ghép đa lợi ích vào các quy hoạch cấp tỉnh:
  - 1) Phân tích không gian (Bản đồ hóa và mô hình hóa các đặc điểm sinh học, sinh thái và các đặc điểm kinh tế - xã hội)
  - 2) Phân tích kinh tế (Lượng giá hệ sinh thái, phân tích chi phí lợi ích)
  - 3) Đánh giá các tác động (dự báo tác động theo các kịch bản chính sách)
  - 4) Phân tích đa tiêu chí (có tính đến nhiều kết quả khác nhau)

- SNV Sourcebook:

<http://www.snvworld.org/en/redd/publications/mainstreaming>

<http://www.benefitsfromsubnational-land-use-planning-sourcebook.org/>

SNV

Connecting People's Capacities

3. Lồng ghép các nguyên tắc đảm bảo an toàn MT-XH trong Kế hoạch hành động REDD+ cấp tỉnh tại Lâm Đồng

Đánh giá - giám sát tác động có sự tham gia (PIAM)

- PIAM được phát triển và thử nghiệm dựa trên cách tiếp cận kỹ thuật
- Mục tiêu chính của PIAM là:
  - Đảm bảo chương trình REDD+ cấp tỉnh đạt được các mục tiêu MT-XH, và hạn chế đến mức thấp nhất sự đánh đổi
  - Cung cấp hệ thống giám sát, đánh giá tác động MT-XH của chương trình REDD+
  - Chia sẻ thông tin về cách các nguyên tắc ĐBAT REDD+ được xem xét và tuân thủ (như một điều kiện tiên quyết của cơ chế tài chính dựa trên kết quả)

Các mục tiêu thứ cấp bao gồm: cải thiện tính lâu dài, giảm "rò rỉ", giảm thiểu rủi ro từ những can thiệp thất bại, tăng cường sự tham gia của các bên liên quan theo nguyên tắc đồng thuận, tự nguyện và được thông báo trước.

Connecting People's Capacities

3. Lồng ghép các nguyên tắc đảm bảo an toàn MT-XH trong Kế hoạch hành động REDD+ cấp tỉnh tại Lâm Đồng

Đánh giá-giám sát tác động có sự tham gia (PIAM)

- PIAM bao gồm 3 phương pháp chính :
  - Phân tích thể chế/các bên liên quan**
  - Phân tích lý thuyết thay đổi có sự tham gia**
  - Phân tích tác động chính sách/các kênh dẫn truyền**
- Thực hiện Đánh giá nghèo & tác động xã hội (PSIA/Ngân hàng thế giới, 2003) và đánh giá "lý thuyết thay đổi" có sự tham gia
- 5 công đoạn chính, 17 bước

Connecting People's Capacities

Các bước	Nội dung	Hoạt động
0	Chuẩn bị & tập huấn	- Xác định và phân tích các bên liên quan - Phân tích các kênh dẫn truyền - Tập huấn Kỹ năng thúc đẩy hội thảo
1	Hội thảo xác định thách thức (2 ngày)	- Phân tích các lợi ích/rủi ro về môi trường và xã hội - Xác định/lựa chọn các rủi ro cao - Phân tích cây vấn đề
2	Hội thảo phân tích giải pháp (2 ngày)	- Chuỗi kết quả → Lý thuyết về thay đổi hiện trạng/trang thái - Xác định/lựa chọn các rủi ro cao - Phân tích cây vấn đề
3	Hội thảo kế hoạch giám sát (2 ngày)	- Xác định mục tiêu & tiêu chí đánh giá - Kế hoạch giám sát môi trường - xã hội - Cách thức báo cáo số liệu
4	Báo cáo	- Tổng hợp - Trình bày kết quả (hội thảo)

Connecting People's Capacities

3. Lồng ghép các nguyên tắc đảm bảo an toàn MT-XH trong Kế hoạch hành động REDD+ cấp tỉnh tại Lâm Đồng

Cách tiếp cận sửa đổi:

Khi triển khai trong thực tế, PIAM được đánh giá là quá trừu tượng và kết quả không thực sự phù hợp với thực tế địa phương. Cách tiếp cận sửa đổi được thực hiện như sau:

- Phân tích thể chế/các bên liên quan: Phân tích thể chế và đánh giá quản trị có sự tham gia (UN-REDD)
- Phân tích không gian để xác định các khu vực can thiệp REDD+ dựa trên các tiêu chí liên quan đến carbon, đa dạng sinh học và xã hội (LEAF)
- Phân tích động lực (LEAF)
- Xây dựng các kịch bản REDD+, PaMs and site-matching (LEAF)
- Đánh giá tác động môi trường - xã hội (ESIA) của các can thiệp dự kiến (MB-REDD)
- Phát triển khung giám sát

Connecting People's Capacities

3. Lồng ghép các nguyên tắc đảm bảo an toàn MT-XH trong Kế hoạch hành động REDD+ cấp tỉnh tại Lâm Đồng

Tổng quan quá trình xây dựng PRAP Lâm Đồng

- Chuẩn bị**
  - Định hướng quá trình xây dựng PRAP
  - Đánh giá nhận thức và năng lực của các bên liên quan cấp tỉnh
  - Phân tích thể chế và các bên liên quan cấp tỉnh (rà soát kế hoạch phát triển KT-XH, kế hoạch BVFRF cấp tỉnh)
- Phân tích**
  - Phân tích không gian: Xác định các thông số quan trọng, thống tin cơ bản và lập bản đồ
  - Phân tích cơ sự tham gia: xác định các "động lực"
- Lập KH**
  - Xác định các gói "can thiệp" chính của tỉnh (các kịch bản hoạt động REDD+)
  - Dự đoán các vấn đề đảm bảo an toàn trong REDD+ liên quan đến các "gói can thiệp"
  - Hạch toán khả thi tài chính và kỹ thuật: xác định mức chi phí đối với từng "gói can thiệp"
- Giám sát**
  - Xây dựng khung giám sát đối với các hành động can thiệp REDD+ ở cấp tỉnh và cấp địa phương/dự án
  - Xác định các "gói can thiệp ưu tiên" liên quan đến phân bổ nguồn lực để có thể dễ dàng đánh giá can thiệp thông qua các chỉ số hoạt động
- Nâng cấp & thực hiện**
  - Thể chế hóa nội dung PRAP dưới dạng VBQPPL và được thông qua
  - Kế hoạch cấp địa phương/dự án: Đảm bảo kỹ kết cam kết cấp địa phương về việc thích ứng và thực hiện các "gói can thiệp" REDD+

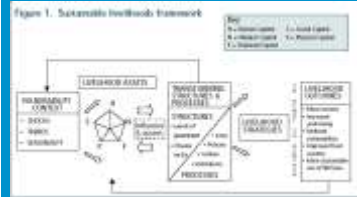

Connecting People's Capacities

3. Lồng ghép các nguyên tắc đảm bảo an toàn MT-XH trong Kế hoạch hành động REDD+ cấp tỉnh tại Lâm Đồng

Đánh giá tác động môi trường và xã hội (ESIA)

- Cách tiếp cận **Khung sinh kế bền vững (SLF)** được sử dụng để phân tích các kết quả tiềm năng và dự báo tác động của các chính sách và can thiệp đề xuất

- Sử dụng tài liệu và báo cáo thứ cấp
- Hội thảo tham vấn để xác định các kết quả chính

Connecting People's Capacities

3. Lồng ghép các nguyên tắc đảm bảo an toàn MT-XH trong Kế hoạch hành động REDD+ cấp tỉnh tại Lâm Đồng

Kết quả ESIA: Các chính sách PRAP

- Xác định 5 nhóm giải pháp chính trong PRAP
  - 1) Phát triển nguồn lực con người
  - 2) Phục hồi lại các diện tích đất rừng bị lấn chiếm và hỗ trợ cải thiện sinh kế của người dân sống gần rừng
  - 3) Hoàn thiện các quy hoạch sử dụng đất lâm nghiệp
  - 4) Hoàn thiện các hợp đồng giao khoán rừng, cho thuê rừng và phát triển vốn rừng
  - 5) Sử dụng và quản lý tài nguyên rừng bền vững: Chứng chỉ FSC đối với rừng trồng

Connecting People's Capacities

3. Lồng ghép các nguyên tắc đảm bảo an toàn MT-XH trong Kế hoạch hành động REDD+ cấp tỉnh tại Lâm Đồng

Kết quả ESIA: Các tác động chính

Các tác động tích cực:

- ✓ Tăng cường các biện pháp bảo vệ và thực thi lâm luật → Đa dạng sinh học, độ che phủ rừng và chất lượng rừng, dịch vụ hệ sinh thái...
- ✓ Cộng đồng có thể được hưởng lợi từ các can thiệp phát triển sinh kế và tăng cường năng lực

Các tác động tiêu cực:

- × Rất ít các rủi ro tiêu cực đến môi trường
- × Tác động xã hội ở mức vừa phải, bao gồm các tác động như: mất sinh kế do việc tăng cường các biện pháp bảo tồn và phục hồi rừng trên các diện tích đất lâm nghiệp; Lợi ích REDD+ có thể dẫn tới những xung đột hoặc bất bình đẳng xã hội

Connecting People's Capacities

3. Lồng ghép các nguyên tắc đảm bảo an toàn MT-XH trong Kế hoạch hành động REDD+ cấp tỉnh tại Lâm Đồng

Kết quả ESIA: Các biện pháp tăng cường lợi ích và giảm thiểu tác động

- Đẩy mạnh tăng cường nhận thức và năng lực, vai trò và kỹ năng đàm phán trong các quá trình lập kế hoạch
- Đảm bảo các kế hoạch cấp địa phương/dự án phải phù hợp với các mục tiêu và bối cảnh cụ thể của địa phương
- Nâng cao tính hiệu quả và hiệu lực của chính sách chi trả DVMTR để đảm bảo bù đắp lại cho các nỗ lực bảo vệ rừng
- Tiến hành giao khoán các diện tích rừng tự nhiên nghèo kiệt cho cộng đồng địa phương để thúc đẩy động lực về mặt kinh tế

SNV

Connecting People's Capacities

3. Lồng ghép các nguyên tắc đảm bảo an toàn MT-XH trong Kế hoạch hành động REDD+ cấp tỉnh tại Lâm Đồng

Kết quả và một số hạn chế:

Kế hoạch hành động REDD+ Lâm Đồng có bao gồm một chương riêng biệt về hệ thống DBAT MT-XH. Tuy nhiên, vẫn còn một số những hạn chế:

- Sự tham gia hạn chế trong quá trình đánh giá tác động MT-XH (đặc biệt là nhóm bị tác động)
- Chưa tính đến các biện pháp/hệ thống DBAT hiện có và các lỗ hổng
- Phân tích tác động vẫn còn chung chung (và chỉ sử dụng một phần khung phân tích sinh kế bền vững SLF)
- Các biện pháp tăng cường/giảm nhẹ tác động còn khá mơ hồ, không có tính ràng buộc để thực hiện giám sát – đánh giá, thiếu hướng dẫn thực hiện
- Không có biện pháp cụ thể dành cho nhóm đối tượng dễ bị tổn thương
  - Các nguyên tắc Cancun không được xem xét đến một cách hệ thống – nên không thể tích hợp với hệ thống DBAT quốc gia
  - Quy trình đánh giá – giám sát kết quả, tác động và biện pháp DBAT không chi tiết và không có hướng dẫn đầy đủ
  - Cơ chế giải quyết khiếu nại chưa được đề cập đến

SNV

Connecting People's Capacities

3. Lồng ghép các nguyên tắc đảm bảo an toàn MT-XH trong Kế hoạch hành động REDD+ cấp tỉnh tại Lâm Đồng

Bài học kinh nghiệm

- ✓ Đảm bảo phương pháp luận và cách tiếp cận càng đơn giản càng tốt (các nội dung như ToC and TCA có thể quá lý thuyết và trừu tượng)
- ✓ Sử dụng các nguyên tắc đảm bảo an toàn Cancun để xây dựng khung nội dung cho hệ thống đảm bảo an toàn MT-XH trong PRAP
- ✓ Xem xét khả năng sử dụng các hệ thống đảm bảo an toàn và các hệ thống hiện có để thực hiện và giám sát tuân thủ các biện pháp bảo vệ REDD+
- ✓ Tăng cường sự tham gia của các đối tượng bị ảnh hưởng, đặc biệt là các nhóm dễ bị tổn thương (được xác định thông qua quá trình đánh giá tác động và lập kế hoạch)
- ✓ Cần phải gắn các biện pháp cải thiện/giảm thiểu với từng hoạt động can thiệp cụ thể
- ✓ Với các biện pháp đảm bảo an toàn cụ thể, cần thiết phải có khung và chỉ số giám sát chi tiết và rõ ràng hơn.

SNV

Connecting People's Capacities

SNV

Connecting People's Capacities